

Тэма нумару:
Паталёгіі грамадства

ЗЬМЕСТ

Ад рэдакцыі
Павал Севярынец Грамадства граху

паталёгіі грамадства

Па старонках беларускіх часопісаў
Валерка Булгакаў. Блізіня нуля
Пераклады Дзядзькі Васіля Бэртальт
Брэхт. Ёган Вольфганг Гётэ
Наркотыкі: гісторыя, склад, дзеянне
Канстанцін Дронт. Дзевяць гадоў я
знаёмы з марыхуанай
Малы чырвона-зялёны цытатнік

гісторыі

Вячаслаў Адамчык. Бронікі, альбо
Навэля пра каня
Жорж Батай. Нябожчык
Алесь Кавальчук. Вясельле на хутары
Ірвін Уэліш. Стоўк Ньюінгтан блюз.
Квартэт сэксуальных бедаў. Праз
калідор

аўтапартрэты

Славамір Адамовіч. Чарнавікі

Адам Глёбус. Выдавец
Анатоль Прасаловіч. Аўтадафэ аўтатэіста

архіў

Лья Куркоў. Як гадавалася «трэцяе пакаленне»

гуманістыка

Андрэй Екадумаў. Пад апекай сярэдняга брата
Вольфганг Закс. Зямля вачыма астранаўта

лірыка

Андрэй Хадановіч. Калыханка для маладога літаратара
Бога. Бабулькі

філязофія

Тэадор Адорна. Пра традыцыю

крытыка

Максім Стрiха. Славамір Адамовіч: Поет із краіни поза эпохамі та
дiскурсами

прабел

Zmicier Saloskin. Suzajedy

хроніка

Зьміцер Гарбуноў. Хвароба

запісы

Людміла Рублеўская. Два дні ў Маскве й трынаццаць год між імі

кніга

Пэтэр Гандке. Шэршні

КАМУНІКАТ.ORG

Ад рэдакцыі

Паталёгія — разьдзел мэдыцыны, які вывучае хваравітыя працэсы ў чалавечым і жывёльным арганізмах

Ці мусім мы гаварыць аб паталёгіях, аб хваробах, тым самым як бы адводзячы ім законнае месца? Паталёгіі вывучаюць для таго, каб вылечыць, г.зн. прывесці да нормы. Ведама ж — калі не лячыцца, дык можна памерці. Паталёгія грамадства — гэта адхіленьне ад нормы. Калі разглядаць грамадства, як жывы арганізм, дык не спраўджаецца сьцьверджаньне, быццам норма — гэта быць як усе ці як большасьць, бо гэтая большасьць можа быць хворая. Часам да хваробы можна і прывыкнуць, але ж здаровым ад гэтага ня станеш.

Хочам нормы. Але што гэта — норма? Даўней яна вызначалася *традыцыяй*. Цяпер жыцьцё ў індустрыяльным грамадстве залежыць не ад традыцыяў, а хутчэй ад *моды* на прадметы і на думкі. Усё ж традыцыі, якія склаліся на працягу тысячагодзьдзяў і дазволілі чалавецтву выжыць як біялягічнаму віду, ёсьць неад’емнай часткай нашага існаваньня. Іншая рэч, што калі існуе мода на паталёгіі, дык людзі саромеюцца сваёй нармальнасьці і часам няпроста знайсці звычайнага нармальнага чалавека. Выглядае нават на тое, што сёньня найбольшую цікавасьць уяўляюць якраз *звычайныя* людзі.

Людзі як людзі. Адно дагэтуль змагаюцца зь ветракамі камунізму, другія прапануюць уніфікавацца на ўзроўні эўрапейскага абываталя. Адно перабіраюць багоў пад свой густ, а іншыя вінавацяць увесь сьвет у сваіх грахах. Адно чакаюць 2000 году, быццам нешта залежыць ад тых лічбаў. Другія затаіліся ў чаканьні Крывэ–Крывэйтэ. Адно шукаюць Беларусь за акіянам, другія — у Інтэрнэце. Але будзем спадзявацца, што ў гэтай плюралістычнай какафоніі ўсё ж крышталізуецца тая норма, якой, сьвядома ці не, жадае кожны. Кожны мае ў сабе часьцінку ідэалізму, якая ўраўнаважвае наша жыцьцё, цягне нас уверх зь непазьбежнага балота. Урэшце, толькі ў гэтай раўнавазе і магло ўзьнікнуць чалавецтва. Будзем спадзявацца, што яе нам удасца захаваць і надалей, — каб захаваць саміх сябе.

Віктар Аўтушка